

Andersen PM, Abrahams S, Borasio GD, et al. EFNS guidelines on the clinical management of amyotrophic lateral sclerosis (MALS)-revised report of an EFNS task force. Eur J Neurol 2011 Sep 14 (epub ahead of print).

Deze klinische richtlijn betreft de geactualiseerde versie van de richtlijn uit 2007. Er is één pagina aan voeding gewijd. Dit betreft alleen adviezen bij bulbaire stoornissen en de PEG-plaatsing. De tekst van de geactualiseerde versie is nauwelijks gewijzigd ten opzichte van die uit 2007.

Alle aanbevelingen rond voeding zijn vastgesteld als “good clinical practice points”, dat wil zeggen op consensus gebaseerd:

1. Bulbaire stoornissen en voedingstoestand, inclusief lichaamsgewicht, dienen bij elk consult te worden gecontroleerd. Moeilijkheden bij het drinken van water is vaak het eerste teken van dysfagie.
2. Mensen met ALS dienen naar een diëtist te worden verwezen zodra de eerste symptomen van dysfagie zichtbaar worden. Een logopedist kan adviseren over sliktechnieken.
3. De timing van een PEG/PRG is gebaseerd op de individuele situatie van bulbaire symptomen, ondervoeding (gewichtsverlies meer dan 10%), ademhalingsfunctie en de conditie. Een vroege plaatsing van een voedingssonde wordt aanbevolen.
4. Wanneer een PEG is geïndiceerd, dient advies te worden gegeven over de voor- en nadelen van de plaatsing, dat de mogelijkheid van orale voeding blijft bestaan zolang als dat kan, dat uitstel van plaatsing kan leiden tot grotere risico's.
5. Een PRG is een geschikt alternatief voor de PEG. Een PRG kan, bij te verwachten moeilijkheden, de voorkeur hebben boven een PEG plaatsing.
6. Bij PEG/PRG worden sondes met een relatief grote diameter (Charrière 18-22) aanbevolen om verstopping te voorkomen.
7. Preventieve medicatie met antibiotica kan het risico op infectie bij de plaatsing te voorkomen.
8. Voeding via een neusmaagsonde kan gebruikt worden voor de korte duur en wanneer plaatsing van een PEG/PRG niet geschikt is.
9. Parenterale voeding kan worden ingezet bij ALS in een gevorderd stadium.